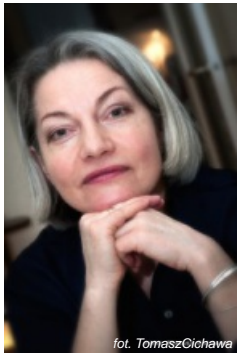

Elżbieta Matyaszevska, historyk sztuki, doktor nauk humanistycznych. W latach 1985-1990 członkini ogólnopolskiego zespołu badawczego przy Instytucie Sztuki PAN w Warszawie, prowadzącego badania nad polskim życiem artystycznym drugiej połowy XIX

fol. Tomasz Gichawa

wieku, w ramach programu węzłowego *Polska kultura narodowa, jej percepcje i tendencje*. W 1991-1993 sekretarz naukowy zespołu przy Instytucie Sztuki PAN, przygotowującego katalog dzieł malarskich Jana Matejki w związku z rocznicami 150-lecia urodzin i 100-lecia śmierci artysty - dwutomowa publikacja, do której napisała też kilkadziesiąt haseł katalogowych, została wydana w 1993 roku pod tytułem *Matejko. Obrazy olejne. Katalog*. W latach 1992-2001 współpracowała z redakcjami lubelskich i warszawskich periodyków (m.in. „Przegląd Akademicki”, „Dziennik Wschodni”, „Akcent”, „Wnętrze Twojego Domu”, „Dobre Wnętrze”, „Zabytki-Heritage”), publikując relacje z wystaw sztuki dawnej i współczesnej, a także cykliczne teksty z zakresu historii ubioru, mody i rzemiosła artystycznego.

Elżbieta Matyaszevska od lat utrzymuje aktywny kontakt z Instytutem Hi-

storii Sztuki KUL, uczestnicząc w organizowanych sesjach naukowych oraz działalności kulturalno-naukowej na rzecz miasta Lublin. W roku 2008 koordynowała prace mające na celu zorganizowanie przy Instytucie Historii Sztuki KUL zajęć z historii sztuki dla członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku, z którym współpracuje jako wykładowca. Wykłada również dla członków UTW w Tomaszowie Lubelskim i Świdniku. Od roku 2011 prowadzi współpracę z Filharmonią Lubelską w ramach Akademii Muzyki i Plastyki (oferta skierowana do szkół ponadpodstawowych Lublina i regionu), przygotowując prezentacje z zakresu sztuk plastycznych, wpisujące się w określone tematy muzyczne. Ponadto, w ramach działalności dydaktycznej, prowadziła zajęcia obejmujące najważniejsze zjawiska z dziejów sztuki nowoczesnej i najnowszej, zarówno polskiej, jak i powszechnej w Wyższej Szkole Humanistyczno-Przyrodniczej w Sandomierzu, wykłady o sztukach pięknych dla członków Uniwersytetu Otwartego KUL, a także zajęcia specjalizacyjne na Studiach Podyplomowych przy Instytucie Historii Sztuki KUL. W ostatnich latach pracowała w Instytucie Leksykografii KUL na stanowisku adiunkta, prowadząc dział sztuki religijnej i redagując hasła z tego zakresu tematycznego do *Encyklopedii Katolickiej*. Należy do Stowarzyszenia Historyków Sztuki.

Elżbieta Matyaszevska jest autorką książki „*Wierzę w cuda nie od dziś*”. *Religia w życiu i twórczości Jana Matejki* (Lublin 2007) oraz kilkudziesięciu publikacji naukowych i popularnonaukowych w zakresie ikonografii chrześcijańskiej i malarstwa polskiego, a także wielu haseł z dziedziny historii sztuki zamieszczonych w *Encyklopedii Katolickiej*.

200 lat spółdzielczości na ziemiach polskich

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Spotkanie z historykiem sztuki **dr Elżbietą Matyaszevską** **Władysław Czachórski,** **mistrz salonowych** **arcydzieł**

Władysław Czachórski, mistrz salonowych arcydzieł

[...] Po paroletniej pracy w warsz. Szkole Szt. Pięknych przeniósł się do Monachium i stał się wkrótce chlubą „majsterszuli” Piloty’ego. Po trzech latach pracy u tegoż nie tylko dorównał mistrzowi, ale go przewyższył, o czym świadczy tak wymownie jego „Zaczytana”. Dama w szarej sukni i czarnej okrywce podwiązanej u szyi śliczną, ciemno-niebieską wstążką, siedzi na fotelu w pracowni – trzymając książkę w ręku. Lekkość wykończenia, wspaniały, ciepły, nasycony ton obrazu, ślicznie – od niechcenia draśnięte, a tak żywe szczegóły martwej natury świadczą o zupełnym rozwoju tego fenomenalnego talentu. Obraz ten namalował, mając lat 22! Zapowiada on pierwszorzędnego malarza europejskiego [...] - tak pisał o Władysławie Czachórskim, wiele lat po jego śmierci, Eligiusz Niewiadomski, ceniony ówczesnie krytyk i historyk sztuki. Podobnie jak inni piszący wtedy o sztuce dostrzegał i doceniał jego nieprzeciętny talent, ale też, znowuż podobnie jak inni, konstatował, że ten artystyczny dar został „rozmięziony na drobne” i w konsekwencji - zaprzepaszczoney.

Postać owego utalentowanego twórcy powinna być szczególnie bliska mieszkańcom Lublina, gdyż to właśnie w tym mieście w roku 1850 przyszedł on na świat, tu spędził dzieciństwo i stąd wyruszył w daleki świat sztuki. Przez wiele lat mieszkał z rodzicami w kamienicy przy ulicy Złotej – róg Dominikańskiej. Wolny od nauki gimnazjalnej czas spędzał więc na lubelskiej Starówce, pełnej zarówno zabytkowych, okazałych siedzib mieszczańskiego patrycjatu, jak i ubogich domków żydowskiej biedoty. Malowniczość zaułków, piękno architektonicznych szczegółów oraz niepowtarzalna atmosfera staromiejskiego wzgórza z pewnością miały niemały wpływ na kształtowanie się wyjątkowej wrażliwości przyszłego malarza. Do tego dochodzi-

ły piękne widoki z okolic Grabowczyka, rodzinnej posiadłości przy trakcie Grabowiec-Uchanie, gdzie Władysław wraz z bratem Stanisławem spędzał miesiące letnie, chłonąc i zapamiętując obrazy malowniczego zakola rzeczki Kalinówki, zamkowego wzgórza z ruinami oraz rozległych, ukwieconych łąk.

Nie dziwi zatem fakt, iż obcując od najmłodszych lat z relikdami przeszłości, a także karmiąc swoją wyobraźnię bogactwem form i kolorów otaczającego świata, Władysław rychło zaczął skłaniać się ku sztukom pięknym, wykazując przy tym duży talent rysowniczy. Pierwsze nauki w tej dziedzinie pobierał w lubelskim gimnazjum (przemianowanym w roku 1862 na liceum i przeniesionym do gmachu przy ulicy Namiestnikowskiej) po okiem Ignacego Urbańskiego, nauczyciela rysunków i kaligrafii - o baczniejszą uwagę w tym względzie prosił go ojciec przyszłego malarza, dostrzegający rodzący się talent artystyczny. Dalsze, już bardziej ukierunkowane studia malarskie Władysław Czachórski kontynuował najpierw w Warszawie, w tamtejszej Klasie Rysunkowej, będąc pod szczególną opieką malarza Rafała Hadziewiczza, a następnie w Dreźnie, by na koniec dotrzeć do Monachium, w którym zamieszkał na stałe i gdzie zmarł w roku 1911, pozostawiając po sobie wiele dzieł, potwierdzających wielki malarski kunszt oraz niebywałą biegłość warsztatową.

200 lat spółdzielczości na ziemiach polskich

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Spotkanie z historykiem sztuki dr Elżbietą Matyaszewską Władysław Czachórski, mistrz salonowych arcydzieł

Spotkanie odbędzie się
w czwartek 28 kwietnia 2016 r. o godz. 18.00
w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29
www.domkulturyism.pl
Wstęp wolny